T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018/112
KARAR NO : 2018/194
KARAR TR: 26.03.2018

ÖZET :Davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda meydana gelen kaza nedeniyle oluştuğu öne sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davanın, ADLİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

K ARAR

Davacı : E.K.
Vekili : Av. N.İ.
Davalı : İl Özel İdaresi
Vekili : Av. F.G.D.

O L A Y: Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkilinin 29.10.2009 tarihinde Adana İli, Ceyhan İlçesi, Mustafabeyli Beldesinden Laleli Köyü istikametine doğru 31 YE.... plaka sayılı aracı ile seyir halinde iken yoldaki viraj nedeniyle yapmış olduğu kazada, anılan viraj öncesinde yolda uyarıcı levhaların bulunmadığını, aracın yoldan çıkmasını önleyecek nitelikte yol kenarına gerekli bariyerlerin yerleştirilmemesi nedeni ile kazanın meydana geldiğini ileri sürerek 10.000,00 TL manevi tazminatın davalı idareden tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

CEYHAN 2. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 13.11.2012 gün ve E:2011/193, K:2012/422 sayı ile, idarenin hizmet kusuruna dayanılması nedeni ile hizmet kusuruna dayalı taleplerin tam yargı davasına konu olup idari yargıda görülmesi gerektiği hususunun karar altına alınması karşısında, hizmet kusuruna dayalı olarak tazminat talebinde bulunulan, davalı idareye yöneltilen davanın tam yargı davası niteliğinden olması nedeni ile mahkemelerinin yargı yolu bakımından görevsizliğine karar vermiş, bu karar davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi: 27.2.2013 gün ve E:2013/2637, K:2013/3451 sayı ile, dosyadaki yazılara, kararın dayandığı kanıtlarla yasaya uygun gerektirici nedenlere göre yerinde görülmeyen bütün temyiz itirazlarının reddiyle usul ve yasaya uygun olan hükmün onanmasına karar vermiş, karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Adana 2. İdare Mahkemesi: 10.12.2013 gün ve E:2013/894, K:2013/1748 sayı ile, davacının Ceyhan 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2011/193 Esas, 2012/422 Karar numaralı görevsizlik kararının 27.02.2013 tarihinde kesinleşmesi üzerine otuz (30) gün içerisinde görevli yargı kolunda dava açılması gerekirken davanın Kırkdokuz (49) gün sonra 17.04.2013 tarihinde açıldığı görülmüş olup, İYUK'nun 9.maddesinin 2.fıkrası gereği yapılan inceleme neticesinde de; İYUK'nun 13.maddesine göre kaza tarihinden itibaren bir yıl içerisinde davacı tarafından davalı idareye herhangi bir başvuru yapılmadığından davanın idari dava açma süresinin de geçirildiği anlaşıldığından, yasal süresinde açılmayan davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-b maddesi gereğince süre aşımı yönünden reddine karar vermiş, bu karara karşı davacı vekili tarafından istinaf isteminde bulunulmuştur.

Adana Bölge İdare Mahkemesi: 27.2.2015 gün ve E:2014/1486, K:2015/614 sayı ile, mahkemelerinin 12.01.2015 günlü ara kararıyla getirtilen bilgi ve belgelerden Yargıtay 4. Hukuk Dairesi'nin onama kararının 28.03.2013 günü tebliğ edildiği ve karar düzeltme yoluna gidilmediğinden 28.3.2013 günü kesinleştiği ve bakılmakta olan davanın da 17.04.2013 günü açıldığının görülmekte olduğu; bu durumda, 2577 sayılı Yasanın 9. ve 13. maddesine göre adli yargıdaki açılan davadaki kesinleşmeden itibaren davanın süresinde açıldığı; bu nedenle, 2577 sayılı Yasa'nın 45. maddesinin 4. fıkrası uyarınca mahkeme kararın bozulmasına karar vermiş, bu karara karşı davalı vekili tarafından karar düzeltme isteminde bulunulmuştur.

Adana Bölge İdare Mahkemesi:18.12.2015 gün ve E:2015/2468, K: 2015/3391 sayı ile, düzeltilmesi istenen Mahkemeleri kararı usul ve kanuna uygun olup düzeltilmesini gerektiren bir sebep bulunmadığından aynı Kanunun 55/3. maddesine göre karar düzeltilmesi isteminin reddine karar vermiştir.

Adana 2. İdare Mahkemesi: 31.3.2016 gün ve E:2016/229, K:2016/456 sayı ile, bozma kararına uyarak, davalı idarenin olayda kusurlu olduğu, bu kusurun niteliği ve ağırlığı davacının olay nedeniyle duyduğu elem ve ızdırap hususları ile Adli Tıp Kurumu Ankara Grup Başkanlığı Trafik İhtisas Dairesinden alınanrapordaki araç sürücüsü Ali Kürtül'ün, meydana gelen mevcut koşullardaki olayda dikkatsizliği, tedbirsizliği ve kurallara aykırı hareketiyle %75 oranında kusurlu olduğu kanaati birlikte göz önünde bulundurulduğunda davacının talep ettiği 10.000,00TL manevi tazminat isteminin 2.500,00TL olarak kabulü ve Ceyhan 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde açılan ve görevsizlik kararı verilen davanın dava tarihinden (02.05.2011) itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte davacıya ödenmesine, fazlaya ilişkin manevi tazminat taleplerinin ise reddine karar vermiş, bu karara karşı taraf vekillerince istinaf isteminde bulunulmuştur.

Konya Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesi:21.9.2017 gün ve E:2016/456, K:2017/3600 sayı ile,

2918 sayılı Yasa'nın 110. maddesinde yapılan söz konusu değişiklik sonrası, Karayolları Trafik Yasası'na dayalı olarak açılan sorumluluk davalarında Yasa değişikliğinin yürürüğe girdiği 19.1.2011 günü sonrasında açılan davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, mahkemeler arasında oluşan görev uyuşmazlığının giderilmesi için 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulması gerektiği; bu nedenle, itirazın kabulüne karar vermiştir.

ADANA 2. İDARE MAHKEMESİ:1.2017 gün ve E:2017/1195 sayı ile, dava konusu uyuşmazlığın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmasına ilişkin bir tazminat davası olduğu, anılan Kanunun 110. maddesi uyarınca davanın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi'nin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiş, 1.2.2018 tarih ve E:2017/1195 sayılı üst yazısı ile Mahkememize gönderilmiş olup, 9.2.2018 tarihinde kayda girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 26.03.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davalı idarenin sorumluluk sahasında kalan yolda meydana gelen kaza nedeniyle oluştuğu öne sürülen zararın tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1. maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; "Kapsam" başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında uygulanacağı; 3. Maddesinde, Karayolunun Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi şeridi, köprüler ve alanlardır şeklinde tamamlandığı; 10. maddesinde, yapım ve bakımdan sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmanın, gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmanın Belediye Trafik birimlerinin görev ve yetkileri arasında olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan 2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"; Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmiştir.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2.Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any.

Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında " Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda,2918 sayılı Yasanın 19.1.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu dolayısıyla, Adana 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ceyhan 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 23.11.2012 gün ve E:2011/193, K:2012/422 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Adana 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Ceyhan 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 23.11.2012 gün ve E:2011/193, K:2012/422 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 26.03.2018 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Ahmet Tevfik ERGİNBAY

Üye	ÜyeÜye	
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Süleyman Hilmi AYDIN	Birgül KURT